

C206 – ECO23

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

15 april 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Witboek Familiebedrijven	
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Witboek Familiebedrijven	1
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de pool van Trainers Intellectuele Eigendom	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het project ondernemingsvriendelijke gemeente	5
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de harmonisering van de loonschalen van doctorandi	6

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Witboek Familiebedrijven

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Witboek Familiebedrijven

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in de beleidsbrief hebben we kunnen lezen dat u werkte aan het Witboek Familiebedrijven. In het Vlaams economisch landschap zijn familiebedrijven belangrijke actoren. Het is goed dat er enige duurzaamheid komt om de positie van de familiebedrijven en de Vlaamse economie te versterken. Er is toen aangekondigd dat dit witboek kortelings zou worden afgewerkt.

Is het Witboek Familiebedrijven ondertussen gefinaliseerd? Zo ja, wat zijn de voornaamste bevindingen? Op welke manier zult u deze aanbevelingen omzetten in concreet beleid?

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me aan bij de vragen van de heer Van den Heuvel.

Mevrouw de minister, het Witboek Familiebedrijven is al verschillende keren aangekondigd. Hoe ver staat het met de ontwikkeling ervan? Is de publicatie ondertussen afgerond? Zo neen, waardoor is er vertraging opgelopen en wanneer mag de publicatie in dat geval worden verwacht? Kunt u de inhoud toelichten? Wat zijn de belangrijkste specifieke kenmerken en probleempunten van een familiebedrijf? Welke actievoorstellen worden er gedaan? De aanbevelingen zouden in 2008 worden onderzocht. Kunt u een stand van zaken geven? Wat is de verdere timing?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het Witboek Familiebedrijven is onder-

tussen gefinaliseerd. Er wordt nog bekeken hoe en waar het witboek aan een breder publiek kan worden bekendgemaakt. Ik stel voor dat een kopie van het witboek aan de leden van de commissie voor Economie wordt bezorgd.

Het Witboek Familiebedrijven bevat een situering van de positie van familiebedrijven in Vlaanderen, een opsomming van de specifieke kenmerken, de knelpunten van familiebedrijven en een reeks aanbevelingen om de positie van familiebedrijven te versterken. Wat de kenmerken van familiebedrijven betreft, blijkt net als bij alle andere bedrijven dat het doel van een familiebedrijf het vinden is van een balans tussen de continuïteit van het bedrijf en het creëren van winstgevendheid. Uiteraard is een familiebedrijf op een belangrijk punt uniek: de verstrengeling van familie en bedrijf.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als waarnemend voorzitter op.*

Deze eigenheid situeert zich op een aantal vlakken: continuïteit, corporate governance en familie-governance, en financiering van het familiebedrijf. Het eigenaarschap van familiebedrijven is vaak niet geneigd om de eigendom van de onderneming uit handen te geven in ruil voor financiering. Veel familiebedrijven blijven bewust klein zodat de onderneming eigendom van de familie kan blijven. Dit fenomeen, ook wel het 'wealth effect' genoemd, heeft als gevolg dat familiebedrijven misschien meer dan niet-familiebedrijven onvoldoende open staan voor groei.

Een andere eigenheid betreft de bedrijfscultuur, het HR-beleid en het extern management. Onderzoek heeft aangetoond dat in familiebedrijven over het algemeen een andere cultuur heerst dan in niet-familiebedrijven. De bedrijfscultuur is er vaak hechter en meer open, en menselijke factoren spelen een grotere rol. Andere eigenheid betreft de ondernemingsstrategie en het strategisch management. In het algemeen hebben familiebedrijven een vrij platte hiërarchische structuur met minder formele bestuursystemen. Familiebedrijven zijn minder internationaal georiënteerd en zouden minder geneigd zijn tot open innovatie, dus tot samenwerking met derden.

Veel van de geciteerde kenmerken dragen meteen ook een aantal knelpunten in zich die eveneens door het witboek werden geïdentificeerd. Een eerste knelpunt betreft een tijdige voorbereiding van en begeleiding in het opvolgingsproces. Een tweede knelpunt betreft de financiering bij overname van het familiebedrijf. Het gaat dan om de voorwaarden die verbonden zijn aan de

regeling omtrent successierechten. Een derde knelpunt betreft de werking van de markt van vraag en aanbod inzake bedrijfsovernames. Een vierde knelpunt betreft de mentaliteit ten opzichte van groei, de relatief geringe openheid voor extern kapitaal en de toetreding tot de internationale markten. Een vijfde knelpunt gaat over de effectieve toepassing van corporate governance. Een laatste knelpunt betreft een innovatief HR-beleid gestoeld op familiewaarden en bedrijfscultuur.

Tot slot doet het witboek een aantal aanbevelingen voor de verschillende betrokken actoren, meer bepaald overheid, familiebedrijven, middenveld, onderwijs en media. We kunnen die onderverdelen in vier soorten aanbevelingen. Een eerste soort gaat over overname en opvolging. De financiering bij overdracht moet worden gefaciliteerd. Er moet meer voorlichting komen over de financiële opties. Ik denk aan een borgstellingsregeling voor bankleningen vanwege de overheid. Dat is een soort waarborgfonds voor familiebedrijven. Familiebedrijven moeten worden gestimuleerd in het aantrekken van risicokapitaal. Andere aanbeveling hier is het nultarief successierechten bij bedrijfsoverdracht. Het gaat over een evaluatie van de grondvoorwaarden om recht te hebben op de regeling, een bredere bekendmaking ervan in Vlaanderen en het buitenland, en sensibilisering over opvolging en overdracht van het familiebedrijf aan familiale ondernemers en mogelijke overnemers, zowel familiaal als niet-familiaal. Andere aanbevelingen hier zijn de lancering van een geïntegreerd communicatief instrument met betrekking tot de bestaande maatregelen die toepasbaar zijn bij bedrijfsovernames, het verder ontwikkelen van een efficiënte overnamemarkt voor familiebedrijven, en het stimuleren van innovatie bij familiebedrijven als een continu proces tijdens de overdracht en opvolging.

Een tweede soort aanbevelingen gaat over onderzoek. Het gaat om overheidssteuning van een breed meerjarig onderzoeksprogramma dat gericht is op de ontwikkeling van kennis en bundeling van bestaande informatie in een kenniscentrum familiebedrijven. Het centrum moet maximaal toegankelijk zijn voor familiebedrijven, adviseurs, financiers, beleidsmakers en onderzoekers. Andere aanbevelingen hier zijn een blijvende monitoring van het buitenlands beleid op het vlak van familiebedrijven en onderzoek van de bestaande economische ondersteuningsmaatregelen op hun geschiktheid voor overnames.

Een derde soort aanbevelingen gaat over onderwijs en opleiding. Onderzoek en opleiding moeten in het familiebedrijf worden gestimuleerd via leerstoelen in het hoger onderwijs. Er moet ontwikkeling zijn van modules en materiaal rond het familiebedrijf in het secundair en hoger onderwijs en andere opleidingsinitiatieven. Er is meer opleiding nodig inzake opvolging en overdracht van het familiebedrijf voor ondernemers en mogelijke overnemers. Er moet ook meer opleiding en training komen voor adviseurs van familiebedrijven.

Een vierde soort aanbevelingen betreft management. Netwerking tussen familiale ondernemers met betrekking tot de familiale thematiek moet worden gestimuleerd. Er moet meer sensibilisering komen inzake en een bredere bekendmaking van de Code Buysse. Er moet ontwikkeling komen van een actieve markt van bestuurders met specifieke kennis over het familiebedrijf. Andere aanbeveling hier is de ontwikkeling en verspreiding van best practices met betrekking tot competent en professioneel management en HR-beleid.

Alvorens dieper in te gaan op de aanbevelingen, wil ik een bedenking meegeven die werd gemaakt door de onderzoekers die aan het witboek hebben meegewerkt. Ze stellen dat het meest effectieve antwoord op de knelpunten bestaat uit een horizontale aanpak die werkt aan een algemeen gunstig ondernemersklimaat. Dit komt alle bedrijven ten goede en de familiale ondernemingen in het bijzonder. Het is met andere woorden vooral van belang om in te zetten op generieke, gebruiksvriendelijke, transparante en eenvoudige instrumenten die alle ondernemingen ten goede komen, veeleer dan nog heel ver te gaan in het ontwikkelen van nicheproducten met een beperkt gebruik. Denk hierbij aan de verschillende instrumenten die recent werden uitgewerkt naar aanleiding van hinder bij openbare werken en die allemaal veeleer matig scoren. Het is niet de ideale weg om steeds verder te gaan in het zoeken van allerhande niches en specialisaties. Dit maakt het administratief verschrikkelijk complex.

Als we de verschillende knelpunten even overlopen en starten met het thema 'opvolging en overdracht', dan lijkt me vooral de sensibilisering van de ondernemers voor de overnameproblematiek belangrijk. Sinds enkele jaren is de webstek www.overname.be actief, met toenemend succes. Dit kan hierbij als referentiepunt dienen. Daarnaast kan het aantal mislukte overdrachten worden verminderd door kandidaat-overdragers door middel van aangepaste opleidingsprogramma's voor te bereiden op de bedrijfsoverdracht. Voor een deel ligt de bal hiervoor in het kamp van de opleidingsverstrekkers. Dankzij BEA kunnen deze opleidingen betaalbaar worden gehouden.

De successierechten moeten op een laag peil worden gehouden. Door de invoering van het nultarief heeft de Vlaamse overheid reeds een belangrijke bijdrage geleverd. Wel stellen we vast dat dit vlaktarief van 0 procent nog onvoldoende gekend is bij ondernemers. De promotie en bekendmaking van de successieregeling in Vlaanderen moet wellicht worden geïntensifieerd, hetzij via werkgeversorganisaties, hetzij via bijvoorbeeld specifieke acties bij de overheidsagentschappen.

Inzake corporate governance is er de Code Buysse die specifiek voor familiebedrijven een ongekende meerwaarde kan betekenen. Toch zijn de aanbevelingen en

praktijken onvoldoende bekend. Een ruimere bekendheid geven aan de Code Buysse en het realistisch voorstellen van de aanbevelingen inzake corporate governance zijn daarom wellicht aangewezen. Dit gebeurt idealiter in samenwerking met de ondernemingsorganisaties uit het middenveld. Via de thans lopende EFRO-oproepen (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) in verband met ondernemerschap is er in een financieringskanaal voorzien om dergelijke projecten te ondersteunen. Binnen de tweede prioriteit van de pijler ondernemerschap is immers expliciet de operationele doelstelling: “creëren van een faciliterend start-, groei- en overnamekader”.

De financiering van familiebedrijven is *sensu strictu* niet verschillend van niet-familiebedrijven, tenzij in de overdrachtsfase. Bij overdracht moet vaak een beroep worden gedaan op externe financiering. Of ARKImedes hiervoor het meest geschikte instrument is, valt te betwijfelen aangezien deze vorm van risicokapitaal in de eerste plaats focust op high potential bedrijven. Meestal wordt bij overdracht van familiebedrijven een beroep gedaan op schuldfinanciering. De overheid kan de drempel om bedrijfsovernames te financieren verlagen door een waarborg aan te bieden. Dit systeem is trouwens voorhanden via het Waarborgfonds binnen de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). Hierbij moet worden opgemerkt dat alle steuninstrumenten moeten functioneren binnen het Europese kader van staatssteunregels. Er zou kunnen worden overwogen om de waarborgregeling open te stellen voor familiebedrijven die niet onder de kmo-definitie vallen.

Tot slot is het aangewezen om familiebedrijven te stimuleren om bij overdracht sneller en meer te innoveren. Te veel familiebedrijven kiezen ervoor om de eerste twee jaar na overdracht niets te veranderen. Ze lopen daarmee een achterstand op met andere bedrijven. Daarom kan de overheid de ambities van ondernemers aanmoedigen door het hanteren van peterschapsprojecten waarbij familiebedrijven met ambitie het peterschap opnemen van andere familiebedrijven waarbij de ambitie moet worden aangescherpt. Er is een nieuwe call peterschapsprojecten gelanceerd, en ook het EFRO-kanaal kan hier soelaas bieden.

Dit is een eerste bespreking van wat het witboek ons heeft geleerd. Er worden zeer veel maatregelen voorgesteld, maar we moeten voorzichtig zijn dat we niet een heel apart circuit op touw zetten voor familiebedrijven. Ik ben het volmondig met u eens dat het sowieso goed is om een goed generiek stelsel te hebben waarin alle bedrijven op een overzichtelijke manier de juiste instrumenten weten te vinden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Kunt u ons op relatief korte

termijn de resultaten bezorgen? Op die manier wordt het mogelijk om die op een rustige manier door te nemen.

Het is een eerste verdienste om de knelpunten in kaart te brengen. Ik ga ermee akkoord dat een horizontale aanpak onze prioriteit is om de Vlaamse economie te versterken. Daarnaast moeten we ook aandacht hebben voor specifieke problemen die specifieke bedrijven kunnen ondervinden. Familiebedrijven zijn de ruggengraat van de Vlaamse economie. Die groep bedrijven moest toch eens onder de loep worden genomen. Dat is gebeurd, en er zijn specifieke knelpunten naar voren gekomen. We moeten nu de oefening maken hoe een stevig horizontaal beleid kan worden aangevuld. Ik ga ermee akkoord dat dit niet moet met een panoplie van concrete maatregelen die specifiek gericht zijn op familiebedrijven. Ik pleit er toch voor om de voornaamste knelpunten inzake overname en successierechten van dichterbij te bekijken. Binnen de horizontale aanpak kunnen dan een aantal extra's worden gerealiseerd voor familiebedrijven.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van de heer Van den Heuvel.

Mevrouw de minister, ik ben verheugd dat we eindelijk tot een finalisering van het Witboek zijn gekomen. Dat moet zo snel mogelijk kenbaar worden gemaakt aan een breder publiek en aan de betrokken bedrijven. U hebt zelf aangehaald dat een aantal mogelijkheden nog niet bekend zijn bij de familiebedrijven. We hoeven daar inderdaad geen aparte maatregelen voor te creëren, we moeten de bestaande maatregelen beter kenbaar maken. Bijvoorbeeld de nulpercentregel inzake de successierechten is nog te weinig bekend, en ook rond ‘corporate governance’ zijn nog wat acties nodig.

Ik pleit voor een administratieve en managementondersteuning voor die bedrijven, vanuit externe bedrijven en/of vanuit de overheid. U stelt terecht dat het moeilijker is om tot de familiebedrijven door te dringen om via overheid of externe bedrijven aan consultancy te doen, maar ook dat kan worden gepromoot. Ik ben ervan overtuigd dat de bestaande maatregelen ook via die weg kenbaar kunnen worden gemaakt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de pool van Trainers Intellectuele Eigendom

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, in uw beleidsbrief 2007-2008 kunnen we lezen dat “octrooien een onderneming of onderzoeksinstelling toelaten de eigen intellectuele eigendom te beschermen, te beheren en exploiteren, ook in een internationale context. In vergelijking met andere Europese landen worden vanuit Vlaanderen relatief weinig internationale octrooiaanvragen ingediend, zodat stimulerende maatregelen aangewezen zijn.”

“Octrooieren”, zo lezen we, “is voor menige onderneming een complexe aangelegenheid. Toegankelijke informatie en praktische tools kunnen de zoektocht van de innovatieve kmo ter zake versnellen. Ook dient bij de sensibilisering en informatieverstrekking het strategische belang van bescherming van intellectuele eigendom te worden benadrukt.”

Het IWT liet al een handleiding op het vlak van intellectuele eigendom voor de innovatieve kmo uitwerken. Binnen het Vlaams Innovatienetwerk zou in 2008 ook een pool van ‘Trainers Intellectuele Eigendom’ worden samengesteld. Daarnaast zou in het kader van de verruiming van het innovatietraject een regeling worden uitgewerkt die het mogelijk moet maken om kmo’s te ondersteunen bij het indienen van internationale octrooiaanvragen. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van 500.000 euro beschikbaar.

In het doorlichtingsrapport van het Vlaams innovatie-instrumentarium van professor Soete lezen we dat intellectuele eigendom (IPR) in al zijn aspecten een van de snelst internationaliserende aspecten van het recht is. Vlaanderen heeft een aantal voordelen inzake IPR-bescherming, maar het ontbreekt ons op korte tot middellange termijn wellicht aan voldoende en betaalbare specialisten op dit terrein. Het kan interessant zijn om de groei van competenties in internationaal IP-management te stimuleren in Vlaanderen.

Iets gelijkaardigs als de bovenstaande passage uit de beleidsbrief kunnen we lezen in een antwoord van toenmalig minister Moerman op een vraag om uitleg van 25 januari 2007. Minister Moerman zei toen dat ze op basis van het rapport-Soete de ondersteuning van de kmo’s bij hun – al dan niet internationale – octrooiaanvragen verder zou uitwerken.

Mevrouw de minister, hoever staat de organisatie van de pool van ‘Trainers Intellectuele Eigendom’? Is er een concrete tijdschikking opgelegd aan de organisatie van de pool? Hoe ziet de werking van de pool eruit? Rekening houdend met de aanbevelingen van het rapport-Soete over de behoefte aan voldoende en betaalbare specialisten, in hoeveel trainers of andere specialisten zult u voorzien en wat is het hieraan verbonden prijskaartje? Hoe zult u op basis van het rapport-Soete de ondersteuning van kmo’s bij hun octrooiaanvragen verder uitwerken? Beperkt zich

dit tot de pool van ‘Trainers Intellectuele Eigendom’, of zijn er nog andere initiatieven gepland?

Hoe evalueert u het gebruik van de IWT-handleiding over intellectuele eigendom? Hoe evalueert u de regeling ter ondersteuning van kmo’s bij het indienen van internationale octrooiaanvragen waarvoor in 500.000 euro voorzien werd in de begrotingen van de voorbije jaren?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, collega’s, de creatie van een pool van IP-trainers voor Vlaanderen past in het Europese project ‘ip4inno’, waaraan het IWT deelneemt.

De belangrijkste activiteiten van het project kunnen als volgt worden samengevat. Eén: een analyse van de situatie op het vlak van intellectuele eigendomsrechten, toegespitst op bewustmaking op het vlak van IP en reeds bestaande vormingspakketten in de deelnemende lidstaten. Twee: opleiding van de toekomstige opleiders, volgens het principe ‘train the trainers’. Drie: opleidingen voor eindgebruikers door deze nieuw gevormde IP-trainers binnen de context van een aantal pilootprojecten.

Momenteel is een pool van kandidaat-IP-trainers gevormd. Die bestaat uit een dertigtal personen, onder wie innovatieadviseurs en IP-medewerkers uit universitaire interfacediensten en strategische onderzoekscentra. Zij hebben op dit moment zeven modules gevolgd en zijn ingeschreven voor de vijf komende modules, die zullen plaatsvinden in april en mei. De trainingsmodules behandelen alle types van intellectuele eigendomsrechten en worden gegeven door onder meer het Europees Octrooibureau en de Universiteit van Alicante.

Aan de dienst Intellectuele Eigendom van de Federale Overheidsdienst Economie wordt gevraagd de concrete aspecten in verband met de Belgische context toe te lichten. Het gaat hoofdzakelijk om een presentatie van de belangrijkste regelgeving inzake intellectuele rechten in België. De pilootprojecten zijn gepland voor het najaar 2008.

Van zodra de opleiding in het kader van het ip4inno-project en de pilootprojecten is afgerond, is het de bedoeling dat de deelnemers van de pool zelf op regelmatige basis en onder coördinatie van het IWT een basispakket aan IP-trainingen aanbieden in de verschillende provincies.

De bedoeling is dat de innovatieve kmo op een centrale plaats informatie en basisdocumentatie betreffende IP vindt en dat de kmo een overzicht krijgt van welke IP-sessies waar en wanneer zijn gepland. Voor de intermediaire organisaties is het de bedoeling dat zij hun

ervaringen op het vlak van IP-dienstverlening delen en verdere ondersteuning krijgen van het IWT.

Op die manier ontstaat een versterkt middenkader dat de innovatieve kmo onpartijdige informatie en documentatie kan brengen, zodat die op een efficiënte wijze het benodigde IP-advies van de juiste private dienstenleverancier in de eigen businessstrategie kan betrekken.

Naast het eerstelijnsadvies op het vlak van IP door bovengenoemde intermediairen heeft de innovatieve kmo ook toegang tot financiële steun voor studiewerk betreffende IP en het beschermen van de eigen knowhow. Die kosten kunnen nu al als werkingskosten in het kader van een door het IWT gesteund onderzoeks- en/of ontwikkelingsproject worden ingediend.

Het is wel de bedoeling dat deze financiële mogelijkheden worden uitgebreid, zodat de kosten voor de effectieve bescherming van knowhow door middel van octrooi- en ook kunnen worden vergoed na afloop van het IWT-project en zonder de beperkingen van een werkingskost. Die maatregel wordt medio 2008 van kracht.

De gids voor bedrijfsleiders van innovatieve kmo's betreffende intellectuele eigendom is eind 2007 verschenen onder de titel 'Ons Patent Boekje'. De gids staat via de IWT-website ter beschikking van het brede publiek.

– *De heer Eric Van Rompuy treedt opnieuw als voorzitter op.*

De innovatieadviseurs van de intermediaire organisaties ontvingen een gedrukte versie. 'Ons Patent Boekje' kreeg al heel wat positieve appreciatie van intermediairen en eindgebruikers en is zeker geslaagd als een laagdrempelige kennisbron betreffende intellectuele eigendomsrechten, zoals die van toepassing zijn in het kader van technologische innovatie.

Het bedrag waarvan sprake – 500.000 euro – is tot op heden opgenomen in het globale budget voor ondersteuning van technologische innovatieprojecten bij bedrijven. Het is wel de bedoeling om dit bedrag vanaf midden 2008 aan te wenden voor de bekostiging van de specifieke maatregel ter ondersteuning van efficiënte octrooibeschermt door innovatieve kmo's.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het project ondernemingsvriendelijke gemeente

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er bestaat hier mijns inziens een brede consensus over het belang van kleine ondernemingen voor de slagkracht van een stad of gemeente, en bij uitbreiding zelfs van een regio. We moeten evenwel vaststellen dat de positie van kleine ondernemingen vaak onderhevig is aan heel wat spanningen en dat zij grosso modo in een negatieve trend zitten.

Een degelijk flankerend economisch beleid, zowel op het lokale als op het regionale niveau, is dan ook van groot belang om de slagkracht en de slaagkansen van dergelijke ondernemingen te vergroten.

In uw beleidsbrief, mevrouw de minister, stelt u dat het project rond ondernemingsvriendelijke gemeenten, dat eind 2007 afliep, in het voorjaar van 2008 zou worden geëvalueerd en dat er "na evaluatie van de projecten en van het concept als geheel over een vervolgtraject zou worden beslist."

Wat zijn nu de conclusies van het project? Welke verschillen en knelpunten kon u vaststellen in de pilootgemeenten Wetteren en Hasselt? Wat is daar de verklaring voor? Welke maatregelen denkt u te moeten nemen om de slagkracht van de kleine ondernemingen te versterken? Hoe zult u de lokale besturen en andere actoren hierbij betrekken? Wat is het aangekondigde vervolgtraject?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, collega's, het afgeronde actieplan ondernemingsvriendelijke gemeente wordt momenteel grondig geëvalueerd door het Agentschap Economie. Die evaluatie wordt begin mei aan mij opgeleverd.

Zoals voorzien, wordt in functie van deze evaluatie tegen midden 2008 een voortzetting van het actieplan opgezet. Ik wens uiteraard niet vooruit te lopen op de resultaten van het actieplan, de verschillende projecten ervan of het vervolgtraject. Zodra de evaluatie afgerond is, ben ik uiteraard graag bereid u daarover de nodige feedback te geven.

Naast de evaluatie is de informatieontsluiting van de inhoud van het actieplan prioritair. Dat houdt de verzameling van de informatie van de tien afzonderlijke projecten in en de verspreiding ervan via de juiste communicatietools. Op die manier gaat de gegenereerde informatie niet verloren en wordt de ondersteuning maximaal benut. Het Agentschap Economie maakt daar werk van.

U vraagt naar de verschillen en knelpunten in de gemeenten Wetteren en Hasselt, pilootgemeenten in het webframeproject van het actieplan. Resultaten of

beoordelingen van individuele gemeenten worden echter niet vrijgegeven. Dat druist immers in tegen de filosofie van de acties en de gemaakte afspraken met de gemeenten en projectuitvoerders en zou de toekomstige medewerking van de lokale besturen hypothekeren.

Zonder vooruit te willen lopen op de evaluatie, kan ik me voorstellen dat de versterking van de slagkracht van kleine ondernemingen een belangrijk aandachtspunt zal blijven. Ik zie dat op volgende vlakken. In de eerste plaats denk ik aan kennis- en ervaringsuitwisseling tussen gemeenten. Deze kennisondersteuning door de Vlaamse overheid van lokale besturen wordt trouwens als voornaamste beleidsaanbeveling naar voren gebracht in de studie ‘Onderzoek naar de behoeften van steden en gemeenten in verband met buurtwinkelbeleid’ van professor Van Ossel.

Een tweede punt is de financiële ondersteuning van innovatieve projecten. De eerste projectoproep van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling leent zich hier toe. In het kader van de tweede prioriteit Ondernemerschap, operationele doelstelling ‘Creëren van een faciliterend start-, groei- en overnamekader’ besliste het Comité van Toezicht prioritair aandacht te hebben voor administratieve lastenverlagingen en verbeteringen van de regelgeving voor bedrijven, specifiek voor kmo's. Lokale en regionale overheden die administratieve vereenvoudigingen willen doorvoeren of ruimer het ondernemingsvriendelijk klimaat wensen te bevorderen, kunnen projecten indienen. Eveneens kunnen kwaliteitsvolle projecten van andere organisaties die een positieve bijdrage leveren tot het ondernemingsklimaat in Vlaanderen, gesteund worden. Het is duidelijk dat ook projecten die de positie van kleine ondernemingen versterken, kans maken op ondersteuning. De oproep koppelt Europese middelen aan Vlaamse cofinanciering, wat het effect van de steun nog verhoogt. De oproep wordt op 1 juni afgesloten.

De verdere betrokkenheid van lokale besturen en andere actoren vormt zeker een onderdeel van de evaluatie met het oog op het uittekenen van het vervolgtraject.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal deze vraag begin mei nog eens stellen. De concrete aanleiding van de vraag was een artikel waarin u stelde dat het te vroeg was om te evalueren. Ik dacht dat dit te wijten was aan het feit dat er misschien te weinig gegevens voorhanden waren. Ik leid uit uw antwoord af dat er wel degelijk een evaluatie lopende is. Misschien hebt u in het artikel gezegd dat het te vroeg was om conclusies te trekken uit de evaluatie.

Minister Patricia Ceysens: Waar hebt u dat gelezen?

De heer Bart Van Malderen: Ik heb het van de website www.grootwetteren.be. Daarop lees ik: “Het is nog te vroeg om het websiteproject van de gemeente Wetteren

ten behoeve van de plaatselijke ondernemingen te evalueren. Dat zegt Vlaams minister van Economie Ceysens.” Bij mijn weten bent u dat.

Minister Patricia Ceysens: Evident. Ik kan me alleen niet indenken waar het citaat vandaan komt.

De heer Bart Van Malderen: Het verheugt me dat er een evaluatie loopt. Ik zal in het oog houden in welke mate het vervolgtraject effectief wordt opgestart. U hebt gezegd dat individuele gegevens niet worden vrijgegeven. Dat lijkt me een beetje overtrokken, aangezien er twee gemeenten hebben ingeschreven op het project met betrekking tot het opzetten van een webframe. Als er maar twee zijn, is het moeilijk om geen individuele gegevens te verschaffen. Als het staal groter was, zou ik dat begrijpen. Nu lijkt het me een verdoorgedreven vorm van voorzichtigheid.

Minister Patricia Ceysens: Die afspraak is met de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) gemaakt. Ik heb me daaraan te houden, ook al vind ik het een beetje vreemd.

De heer Bart Van Malderen: Dan delen we die verwondering.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de harmonisering van de loonschalen van doctorandi

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in antwoord op een vraag om uitleg van de heer Van den Heuvel kondigde u in februari aan dat de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) om advies was gevraagd. U stelde toen dat het advies tegen begin april kon worden verwacht. Ik blijf dit dossier opvolgen omdat iemand in een IWT-stelsel jaarlijks ongeveer 3000 euro minder verdient dan een FWO-aspirant (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek). Ik trek het een beetje op flessen, maar het betekent dat een IWT'er op vier jaar tijd – de duurtijd van de afhandeling van een doctoraat – zeven maanden gratis werkt. Het veel geciteerde rapport-Soete pleit terecht voor een harmonisering van de drie soorten doctorandi.

Mevrouw de minister, hebt u ondertussen het advies van de VRWB ontvangen? Hoe wordt daarin omgegaan met andere initiatieven zoals het Baekeland-

programma en de invoering van een tenuretrackstelsel waarbij wordt geprobeerd om de meest getalenteerde wetenschappers aan te trekken? Welk gevolg zult u geven aan het VRWB-advies? Wat is de budgettaire vertaling ervan?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij deze vraag om uitleg. Enkele weken geleden is dit probleem in deze commissie al aan bod gekomen. De VRWB is om advies gevraagd. Is dat er al? De gelijktrekking zou ongeveer 4 miljoen euro kosten. Is het begrotingstechnisch mogelijk om dat op korte termijn te realiseren? Is het een van uw prioriteiten?

De vraag om uitleg van enkele weken geleden heeft wat reacties meegebracht. De universiteiten hebben ons vragen gesteld over de zogenaamde Dehousse-mandaten. Dat zou nog een andere vorm van doctorandibeurzen zijn, waarbij universiteiten zelf een bedrag moeten investeren. De ongelijkheid tussen de verschillende Vlaamse universiteiten zou nog groter zijn dan de verschillen tussen IWT'ers en FWO-aspiranten. Misschien is dit meer een vraag voor de minister van Onderwijs. Kunt u daarover overleggen met minister Vandenbroucke?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer Van den Heuvel, het klopt dat de Dehousse-mandaten onder de bevoegdheid van de minister van Onderwijs vallen. Ik zal dat met hem bespreken.

Mijnheer Van Malderen, u laat er echt geen gras over groeien. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid heeft het ontwerpadvies met betrekking tot de discussienota over doctoraatsbeurzen en postdoctorale mandaten vorige week, en meer bepaald op 10 april 2008, in zijn raadvorgadering besproken. De tekst van het advies wordt in de loop van de komende dagen geformaliseerd. Ik kan u op dit ogenblik wel al enkele krijtlijnen meegeven.

Wat de beurzenstelsels betreft, beveelt de VRWB aan om de bestaande verschillen inzake sociale en andere voordelen tussen het FWO en het IWT weg te werken. De raad wenst de differentiatie inzake het beursbedrag wel te behouden. Tegelijk pleit de VRWB voor een ruim debat over de finaliteit van de doctoraatsbeurzenstelsels. Het is nu wachten op het officiële advies.

De VRWB heeft in eerdere adviezen reeds het belang onderstreept van het Baekelandprogramma als belangrijk instrument voor intersectorale mobiliteit tussen universiteiten en bedrijven.

De Raad beveelt aan om de beoordeling van de ingediende dossiers centraal door het IWT te laten gebeuren

en het beheer van de mandaten toe te vertrouwen aan de universitaire interfacediensten. Dit heeft als voordeel dat er geen verdeelsleutel wordt gehanteerd tussen de universiteiten en dat de bedrijven bij het IWT één toegangslot hebben. De invoering van een tenuretrackstelsel wordt door de VRWB volledig onderschreven. De Raad onderschrijft hierbij het eerdere advies van de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Welk gevolg zal ik nu geven aan het advies? De aanbevelingen van de VRWB zullen verwerkt worden in het actieplan Onderzoekslaan, dat nog voor het zomerreces ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering zou moeten worden voorgelegd.

Zoals ik eerder al heb aangegeven bij vragen over hetzelfde is wel degelijk in de nodige budgetten voorzien binnen de uitgavenbegroting 2008 voor Wetenschap en Innovatie.

De Dehousse-mandaten worden vooral uitbetaald ten laste van het Bijzonder Onderzoeksfonds en het federale programma Interuniversitaire Attractiepolen. Daar bestaan er inderdaad verschillen tussen de universiteiten. Zoals gezegd, zal ik dat met collega Vandenbroucke opnemen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik dank u, mevrouw de minister, voor het feit dat u niet het formele antwoord hebt gegeven en ons toch de bijkomende informatie heb verschaft waarover u vandaag kunt beschikken. Het lijkt mij evident dat er wordt geadviseerd om de sociale en de loonsverschillen weg te werken. Ik kijk uit naar de motivatie voor het behoud van het beursbedrag, waardoor men parallel toch twee stelsel laat voortbestaan.

Ten overvloed wordt het belang van het Baekelandproject bevestigd. Ik heb één bijkomende vraag: kan men nu al garanderen dat het volgende jaar daarmee effectief wordt gestart? Daarover werden al in andere adviezen vragen gesteld. We bevinden ons nog in de adviesfase, er wordt nog van alles opgezet. In de middelen is voorzien, maar het volgende academiejaar is niet meer veraf. Er zijn ondertussen studenten die ijverig beginnen te blokken. De kaap is alweer in zicht, vandaar deze bijkomende vraag.

Minister Patricia Ceysens: U zult hebben gezien dat De Morgen gisteren een nogal omstandig artikel heeft gebracht over de verhouding tussen de universiteiten en het bedrijfsleven. Het ging vooral over de K.U.Leuven. Vandaag gaan ze daar op door met de VUB en de UA. Ik heb opnieuw gezegd dat we doorgaan met het Baekelandprogramma. De middelen zijn er. Wij hebben de ambitie om dat uit te voeren.

Anderzijds moet iedereen goed weten dat je toch met heel wat stappen moet rekening houden vooraleer je effectief met een dergelijke concrete uitvoering begint. Er zijn opnieuw heel wat vragen die moeten beantwoord worden en technische zaken die in het oog moeten worden gehouden. De ambitie blijft. Hoop doet leven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
